

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2504 มีฐานะเป็นคณะหนึ่งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำหน้าที่คัดและดำเนินการสอนและทำวิจัยในระดับที่สูงกว่าชั้นปริญญาบัณฑิต ส่งเสริมการค้นคว้าและวิจัยขั้นสูง ผลิตอาจารย์ นักวิชาการ นักบริหาร และผู้ประกอบการวิชาชีพขั้นสูง เพื่อสนองความต้องการของประเทศทุกด้านให้เข้ามาอยู่ในการบริหารอันเดียวกัน และเพื่อเป็นการประสานงานระหว่างแผนกวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในระดับนี้ด้วย หลักสูตรซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยเปิดทำการสอนในปัจจุบัน ประกอบด้วยหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง หลักสูตรปริญญา-มหาบัณฑิตและหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต

ในการวิจัยนี้มุ่งพิจารณาศึกษาเฉพาะหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น ซึ่งโครงสร้างของหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตมี 2 แผนคือ

แผน ก. ประกอบด้วยรายวิชาเรียนไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต ทั้งนี้รายวิชาเรียนและวิทยานิพนธ์รวมกันต้องไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แผน ข. ประกอบด้วยรายวิชาเรียนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และมีการสอบรวบยอดไม่มีวิทยานิพนธ์

ในสาขาวิชาใดก็ตามที่เปิดสอนตามหลักสูตรแผน ก. ไม่จำเป็นต้องเปิดตามหลักสูตรแผน ข. แต่ถ้าสาขาวิชาใดเปิดตามหลักสูตรแผน ข. จะต้องมีการเปิดหลักสูตรแผน ก. ให้มีผลเลือกได้ด้วย

จากโครงสร้างของหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าสำหรับสาขาวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรแผน ก. แล้ว ผลิตจะต้องทำการวิจัยโดยอาศัยความรู้ที่เรียนมาผนวกกับความสนใจในปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการวิจัยประเภทนี้เป็นการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญา-มหาบัณฑิต ซึ่งเรียกว่า "วิทยานิพนธ์" (Thesis) และถือว่าเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตรแบบนี้ ดังนั้นในการวิจัยนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่บัณฑิตวิทยาลัยใช้เป็นเกณฑ์ในการ

ประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโทบัณฑิตและระยะเวลาที่นิสิตใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

จากการศึกษาพบว่าแต่เดิมนั้นยังไม่มีระเบียบปฏิบัติในการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์อย่างเช่นในปัจจุบัน คือนิสิตจะลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้เมื่อนิสิตได้เข้าศึกษามาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา และการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ที่นิสิตสามารถลงได้มากน้อยตามความพอใจหรืออาจจะลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ครั้งเดียวตามจำนวนหน่วยกิตที่หลักสูตรกำหนดไว้เลยก็ได้สำหรับการประเมินผลนั้นจะไม่มี การประเมินผลงานหรือปริมาณงานวิทยานิพนธ์ที่นิสิตได้กระทำไปแล้วว่ามีความก้าวหน้าไปมากน้อยเพียงไร แต่จะประเมินผลเมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ครบตามหลักสูตรและสอบปากเปล่าเสร็จเรียบร้อยแล้วเท่านั้น

จากหลักการดังกล่าวทำให้นิสิตส่วนใหญ่ใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์นั้นเกินไป เพราะไม่มีสิ่งกระตุ้นหรือระเบียบข้อบังคับให้นิสิตใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์ให้น้อยลง บัณฑิตวิทยาลัยเห็นความสำคัญของปัญหานี้จึงได้หามาตรการที่จะกระตุ้นให้นิสิตใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์ให้น้อยลงโดยประกาศหลักปฏิบัติในการลงทะเบียนและประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ตามปริมาณหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ของนิสิตที่ลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษารับในปีพุทธศักราช 2520 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปีพุทธศักราช 2522 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เพื่อให้การปฏิบัติในการลงทะเบียนและการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ตามปริมาณหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์ที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2520

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2515 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2517 คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 9/2520 จึงมีมติให้วางหลักปฏิบัติในการลงทะเบียนและประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ตามปริมาณหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษาดังนี้ -

1. นิสิตลงทะเบียนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ได้ประมาณ ๑ หน่วยกิตของหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตร เพื่อค้นคว้าหาหัวข้อและจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชา

2. ในการลงทะเบียนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์นั้น นิสิตอาจแบ่งหน่วยกิตไว้ไม่เกิน ๑ หน่วยกิตของหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตร สำหรับเป็นหน่วยกิตงานเขียนและเรียบเรียงในขั้นสุดท้ายเพื่อเล่นเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์

3. สำหรับข้อนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2522 ดังนี้ -

ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ไปแล้วบางส่วนหรือทั้งหมด และได้ลงมือทำการวิจัยหรือค้นคว้าในหัวข้อวิทยานิพนธ์ซึ่งได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยไปแล้ว แต่จำเป็นต้องเปลี่ยนหัวข้อหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์ใหม่ เนื่องจากมีอุปสรรคทางวิชาการหรือเหตุผลวิสัยไม่อาจทำเรื่องเดิมต่อไปได้ นิสิตอาจขออนุมัติเปลี่ยนหัวข้อวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์เรื่องใหม่ และหากได้รับอนุมัติก็ให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์โดยไม่ต้องชำระเงินค่าหน่วยกิตวิทยานิพนธ์เฉพาะในส่วนที่ได้รับการประเมินเป็นสัญลักษณ์ "S" เท่านั้น

สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิตภายใต้หัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เล่นใหม่ให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติ

4. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จะประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ตามปริมาณหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์ที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยให้สัญลักษณ์ "S" เฉพาะหน่วยกิตที่นิสิตได้มีการปฏิบัติงานวิจัยหรือค้นคว้าตามที่ได้ออกหมายไว้ให้เป็นที่น่าพอใจและหน่วยกิตที่เหลือให้สัญลักษณ์ "U" ซึ่งนิสิตจะต้องลงทะเบียนหน่วยกิตที่ได้ออกหมายไว้ "U" อีก

5. นิสิตจะต้องเล่นวิทยานิพนธ์ในรูปเล่มที่สมบูรณ์ในระยะเวลาไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา หลังจากได้ออกหมายไว้ "S" ครบตามจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรแล้ว มิฉะนั้นจะถือว่าผลการสอบวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็น "ตก" โดยอัตโนมัติ

6. ระยะเวลาต่างๆ ที่กำหนดในปฏิบัตินี้จะต้องอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาการศึกษาตามระเบียบว่าด้วยการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2520

7. ให้ใช้หลักปฏิบัตินี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จากหลักปฏิบัตินี้ดังกล่าวที่บัณฑิตวิทยาลัยใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์นี้ น่าจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ได้ปริมาณงานของหน่วยกิตที่ลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา และเป็นการเร่งให้นักศึกษาสามารถจบการศึกษาเร็วขึ้น ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาที่สนใจที่จะศึกษาว่าหลักปฏิบัตินี้ในการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์โดยใช้มาตรการในการให้สัญลักษณ์ "S" และ "U" ตามปริมาณงานที่ผลิตได้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษานั้นมีผลทำให้เวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตน้อยลงหรือเสร็จเร็วขึ้นหรือไม่ และเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์นั้นมีผลเนื่องมาจากคณะที่ศึกษาหรือไม่ โดยที่การวัดผลการสอบวิทยานิพนธ์ครั้งสุดท้ายกำหนดไว้ 4 ระดับ คือ ดีมาก (Very Good) ดี (Good) ผ่าน (Pass) และตก (Failure) สำหรับหน่วยกิตวิทยานิพนธ์จะไม่นำไปคิดเกรดเฉลี่ยด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามาตรการที่ใช้ในการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโทบัณฑิตศึกษาอยู่ในช่วงก่อนและหลังการใช้มาตรการ "S" และ "U" ในการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์
3. เพื่อทดสอบความแตกต่างของระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโทบัณฑิตศึกษาอยู่ในช่วงก่อนและหลังการใช้มาตรการ "S" และ "U" ว่ามีผลเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างคณะที่ศึกษาหรือไม่
4. เพื่อศึกษาแนวโน้มของจำนวนนิสิตปริญญาโทบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปี

1.3 ขอบข่ายของการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโทบัณฑิตศึกษาอยู่ในช่วงก่อนและหลังการใช้มาตรการ "S" และ "U" รวม 10 คณะคือ คณะอักษรศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และคณะเภสัชศาสตร์

ซึ่งผลิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2517 ถึง 2519 ของแต่ละคณะเป็นกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในช่วงก่อนที่จะมีการใช้มาตรการ "S" และ "U" และผลิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2521 ถึง 2523 ของแต่ละคณะให้เป็นกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในช่วงหลังที่มีการใช้มาตรการ "S" และ "U"

2. การวิจัยนี้คำนึงถึงความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างในด้านสถานภาพส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ลักษณะการมีงานทำและสาขาวิชาที่ศึกษา โดยไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างทางด้านสติปัญญา

1.4 สัมมติฐานของการวิจัย

1. ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโทบัณฑิตที่ศึกษาอยู่ในช่วงหลังการให้มาตรการ "S" และ "U" น้อยกว่าช่วงก่อนการให้มาตรการ "S" และ "U"
2. ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตแต่ละคณะมีความแตกต่างกัน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อจะได้ทราบว่าการศึกษาที่ผลิตปริญญาโทบัณฑิตใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์เร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับมาตรการ "S" และ "U" ที่บัณฑิตวิทยาลัยใช้ในการประเมินผลหรือไม่
2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยที่จะใช้ปรับปรุงมาตรการในการประเมินผลการศึกษาของนิสิตให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลทำให้ผลิตสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น
3. เพื่อจะได้ทราบจำนวนนิสิตที่สำเร็จการศึกษาจะมีแนวโน้มอย่างไร

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการทำวิจัย

1. คณะที่เน้นหนักทางวิทยาศาสตร์ (Science) หมายถึงคณะที่เน้นหนักการสอนทางวิทยาศาสตร์ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์

2. คณะที่ไม่เน้นหนักทางวิทยาศาสตร์ (Non-Science) หมายถึงคณะที่ไม่เน้นหนักการ
 ลอนทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 คณะครุศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
 คณะรัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์
 และคณะเศรษฐศาสตร์
3. สัญลักษณ์ "S" (Satisfactory) หมายถึง ผลการทำงานเป็นที่พอใจ
4. สัญลักษณ์ "U" (Unsatisfactory) หมายถึง ผลการทำงานไม่เป็นที่พอใจ
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ หมายถึง จำนวนภาคการศึกษาที่ใช้
 ในการทำวิทยานิพนธ์
6. ช่วงก่อนการใช้มาตรการ "S" และ "U" หมายถึง ช่วงเวลาที่ยังไม่มีการใช้
 มาตรการ "S" และ "U" มาประ
 เมินผลการทำวิทยานิพนธ์
7. ช่วงหลังการใช้มาตรการ "S" และ "U" หมายถึง ช่วงเวลาที่มีการนำมาตรการ
 "S" และ "U" มาใช้ประเมินผลกา
 ทำวิทยานิพนธ์แล้ว